

HARIDUS- JA
TEADUSMINISTEERIUM

Tähelepanekuid alus-, üld- ja kutsehariduse järelvalvest

Haridus- ja Teadusministeeriumi
õigus- ja personalipoliitika osakonna
järelvalve valdkond

29. aprill 2025

Koostööd tehes
Euroopa Liit

Õiguskaitse
ja haridus

HARIDUS- JA
TEADUSMINISTEERIUM

Sisukord

1. Haridusjärelevalve
2. Alusharidus
3. Üldharidus
4. Kutseharidus
5. Lapse arengu
toetamine

Järelevalve on seaduste alusel toimuv haldusmenetluse eriliik

Järelevalve alused ja kord on sätestatud:

- haldusmenetluse seaduses,
- korrakaitseseaduses,
- eriseadustes

Järelevalve on **ametniku** tegevus selleks, et ennetada ohtu, selgitada see välja ja tõrjuda või kõrvaldada korrarikkumine.

Teisisõnu on järelevalve eesmärk **preventsioon**: tagada, et kaitstava õigushüve kahjustus ei realiseeruks, pakkuda kaitset õigushüvede kahjustamiste eest või jätkuva kahju korral hoida ära edasine kahju.

HARIDUS- JA
TEADUSMINISTEERIUM

Järelevalve 2023/2024. õppeaastal

	Loapõhine	Temaatiline	Üksik- küsimus	Kokku
Koolieelne lasteasutus		7	1	8
Üldhariduskool	8	16	3	27
Kutseõppeasutus		4		4
Pidaja		3		3
Kokku	8	30	4	42

HARIDUS- JA
TEADUSMINISTEERIUM

Temaatilise
järelvalve
prioriteet on
endiselt
eestikeelsele
õppele üleminek

HARIDUS- JA
TEADUSMINISTEERIUM

Temaatiline järelevalve:

- toimub HTMi ja Keeleameti koostöös
- järele valvatakse nii lasteaedu, üldharidus- kui ka kutsekooles
- juhendid ja õiendid on avalikud HTMi [veebilehel](#)

Järelevalve tõendite kogumise meetodid:

- dokumentidega tutvumine,
- tundide ja tegevuste vaatlemine,
- kõigi osapooltega vestlemine.

HARIDUS- JA
TEADUSMINISTEERIUM

Temaatilises järelevalves on vaatluse all, kuidas lasteaias tagatakse eestikeelsele õppe- ja kasvatustegevusele üleminek ning kuidas see võimaldab laste üleminekul lasteaiast kooli alustada õpinguid eestikeelses koolis.

Alusharidus

- Täielikku valmisolekut eestikeelsele õppele üleminekuks lasteaedades veel ei ole.
- Sõimerühmades ja erirühmades ei pöörata eestikeelsele õppele üleminekule suurt tähelepanu, eestikeelseid tegevusi on minimaalselt kui üldse.
- Suurel osal pedagoogidel on küll nõutav kvalifikatsioon, kuid puudub eesti keele oskus.
- Tugispetsialistide teenus ei ole kõigile kättesaadav, on logopeede, kuid eripedagoogi teenuse vajadust ei mõisteta.

Alusharidus

- Ulatuslikud probleemid õppekavade kvaliteediga
- Probleemid individuaalse arenduskava koostamisega
- Probleemid koolivalmiduskaartide täitmisega
- Laste lubatud maksimaalse arvu ületamine rühmades
- Arenguveestlused on tihti jäänud toimumata

HARIDUS- JA
TEADUSMINISTEERIUM

Temaatilise järelevalve eesmärgiks on välja selgitada, kas koolis tagatakse eesti keele ja eestikeelse õppe korraldamine tasemel, mis võimaldaks lõpetajatel jätkata õpinguid eesti õppekeelega õppeasutuses.

Üldharidus

- Puudused õppekavades kõigis koolides.
- Probleemid õppekava täitmisel.
- Segadus eesti keel teise keelena ja ainekava „eesti keel“ alusel õppimises.
- Segadus B-võõrkeele õpetamisel.
- Gümnaasiumis ei toimu õpe 60% ulatuses eesti keeles.

Üldharidus

- Peamiselt loodetakse eesti keele õppe tulemuslikkust tõsta eesti keele tundide arvu suurendamise ning väiksemate rühmade loomisega.
- Üha rohkem on näha, et eesti keele õpetajad on erialase ettevalmistuseta, st kvalifikatsioonile vastavus probleemiks.
- Tänapäevase õpikäsituse ja kaasaegse metoodika näiteid leiab vaadeldud tundides vähe.

Üldharidus

- Tugispetsialiste pole piisavalt.
- Eelkõige Tallinna koolides on ületatud klassitäituvuse ülempiir.
- Õpilase suurimat lubatud õppekoormust ületatakse huvitegevuse ja valikainete abil.
- Probleemid hindamise ja selle korraldusega.

HARIDUS- JA
TEADUSMINISTEERIUM

Eesmärk on hinnata, kuidas
toimub koolis õpilase
arengu toetamine
väljalangevuse ennetamisel
ning mil viisil on korraldatud
eesti keele teise keelena õpe
ja eestikeelne erialaõpe
osaliselt vene õppekeele
kutsekeskhariduse
õpperühmades

Õpilaste vastuvõtu korraldus

- Õpilaste vastuvõtu tingimused ja kord ning vastuvõtuprotsess vajavad ülevaatamist kõigis õppeasutustes, et tagada õpilaste vastuvõtt selgete ja õpilaskandidaatidele arusaadavate kriteeriumide alusel.
- Rohkemat tähelepanu vajab õpilaste toevajaduse väljaselgitamine juba vastuvõtuprotsessis, et oleks võimalik rakendada vajalikke tugimeetmeid õppeperioodi algusest.

Õpilase arengu toetamine

- Õpilaste väljalangevus on koolides probleem, seega on oluline tugisüsteemide süsteemne rakendamine ning rakendatud tugimeetmete mõjususe hindamine.
- Üheski vaadeldud õppeasutuses ei olnud tugispetsialistide teenus tagatud kõigile õpilastele, kes seda vajasisid.

Eestikeelse õppe korraldus

- Kinnitust ei leidnud, et eestikeelne õpe toimub proportsioonis 60% eesti ja 40% vene keeles ning lõpetajad omandavad eesti keele oskuse tasemel, mis võimaldaks peale kooli lõpetamist jätkata õpinguid eestikeelsel õppekaval või tulla toime ainult eestikeelses töökeskkonnas.
- Üldjuhul ei peetud koolides arvestust eestikeelse õppe osakaalu kohta ja kui seda peeti, siis selgus, et eestikeelne õpe ei toimunud tegelikult planeeritud mahus.

HARIDUS- JA
TEADUSMINISTEERIUM

Õpetajate ettevalmistus

Kõigis vaadeldud õppeasutustes oli kutseõpetaja kutsestandardi madalaimale tasemele vastavaid õpetajaid üle 20%, mis ületab lubatud näitajat.

Muud tähelepanekud

- EHISe andmed ei ole kooskõlas tegelikkusega.
- Dokumentatsiooni vormistus ei ole kooskõlas haldusmenetluse seadusega (eelkõige haldusakti põhjendamine).
- Järelevalve tulemusena lõpetas üks erakutseõppeasutus tegevuse.

HARIDUS- JA
TEADUSMINISTEERIUM

Õpilase arengu toetamine

- Erivajadustega õpilaste kooli poolt koduõppele suunamine ilma vanema avalduse ja nõusolekuta, erivajaduse tõttu erakoolist väljaarvamine.
- Õpilaste vaimse tervise toetamine.
- Tasulisele tugispetsialisti teenusele tehtud kulutuste hüvitamine vanemale.
- Suundumus, et tugispetsialisti teenust või muid tugimeetmeid saavad vaid õpilased, kellel on KVNMI otsus.
- EHISe täitmine ei vasta tegelikule olukorrale koolis.

- Vaatluse all oli Narva, Sillamäe ja Kohtla-Järve linna hallatavate haridusasutuste juhtide (direktorid ja õppealajuhatajad) kvalifikatsioon.
- Narva kolme kooli direktori, ühe kooli õppealajuhataja, kahe lasteaia direktori, kahe lasteaia õppealajuhataja ning lisaks veel ühe lasteaia direktori, suhtes tehti eraldi ettekirjutus seoses lasteaia järelevalvega,
- Sillamäe ühe kooli direktori, Kohtla-Järve kahe lasteaia direktori kvalifikatsioon ei vasta nõuetele.

HARIDUS- JA
TEADUSMINISTEERIUM

Täname tähelepanu eest!

Raina Loom ja Elen Ruus ning
Haridus- ja Teadusministeeriumi
järelvalve valdkond

Koostööd tehes
Europe Uti

Haridus- ja
Teadusministeerium

